

Наведена нижче Декларація про міжнародне співробітництво археографів у галузі публікації пам'яток історії та культури українського народу є результатом переговорів і зустрічей, що відбулися 29 червня-12 липня цього року під час візиту до Києва проф.Омеяна Пріцака, вченого із світовим ім'ям, який заснував і багато років очолював один з провідних центрів зарубіжного українознавства -Український науковий інститут Гарвардського університету. Перспективи співпраці були предметом обговорення на засіданнях вченої ради Інституту історії АН УРСР, розширеного Бюро Археографічної комісії АН УРСР, Комісії по вивченню творчої спадщини академіка М.С.Грушевського, проблемних груп по підготовці до друку науково-довідкових видань, східних джерел з історії України, під час зустрічей в інститутах літератури, мовознавства, філософії, археології, ЦНБ АН УРСР, Головархіві УРСР. Конструктивні переговори велися 5-10 липня у Львові - в Інституті суспільних наук АН УРСР, ЛНБ АН УРСР, ЦЦІА УРСР у Львові.

На шляху до зближення і реального співробітництва доведеться подолати цілий ряд складних перешкод юридичного, фінансового, технічного характеру; очевидно, не всі із зазначених у Декларації позицій вдасться реалізувати як спільні видання двох археографічних центрів під егідою Міжнародної Асоціації українців. Але перші кроки вже зроблені. Слідом за Інститутом літератури ім. Т. Г.Шевченка АН УРСР - першою академічною установою на Україні, що встановила творчі контакти з Українським науковим інститутом, зокрема, у здійсненні гарвардського проекту ."Корпус української досекулярної творчості", - Археографічна комісія АН УРСР поставила за мету надолужити згаяне за десятки років бездіяльності і спільно із зарубіжними колегами-українознавцями створити повноцінний джерельний фундамент для відтворення правдивої історії нашого народу, забезпечення суспільствознавчих досліджень.

Археографічна комісія Академії наук УРСР

ДЕКЛАРАЦІЯ

про підсумки проведення зустрічей та основні принципи, форми та напрями співробітництва між Археографічною комісією Академії наук УРСР, Археографічною комісією Українського наукового Інституту Гарвардського університету і Археографічною комісією Міжнародної Асоціації українців у спільному виданні пам'яток історії та культури українського народу

Археографічна комісія АН УРСР, Археографічна комісія Українського наукового інституту Гарвардського університету і Археографічна комісія Міжнародної Асоціації українців констатують важливість встановлення міцних творчих і ділових контактів між радянською, американською та міжнародною сторонами в галузі спільної підготовки і видання пам'яток історії і культури українського народу з найдавніших часів до наших днів. Таке співробітництво допоможе активізувати едиційну роботу в УРСР і за її межами, дозволить зберегти безцінні духовні скарби української культури для сучасників і прийдешніх поколінь українців та зробити їх надбанням інших народів світу, сприятиме розвитку україністичних студій у країнах світу.

В рамках проведених зустрічей обидві сторони досягли принципової згоди про необхідність укладення ряду відповідних договорів з конкретних питань спільної едиційної роботи по підготовці, виданню та перевиданню історичних джерел і найважливішої спадщини української історіографії та інших форм наукового співробітництва.

Співробітництво між сторонами може бути реалізоване в таких формах:

I, Підготовка спільних видань у рамках проекту "Корпус української досекулярної творчості" /проект КУДТ/ та проекту Археографічної комісії АН УРСР "Перспективний план підготовки до друку та видання джерел з історії України на період до 2000 року" /проект АК-2000/.

II, Обмін мікрофільмами /мікрофішками/ архівних документів /фондів, збірок/, що стосуються історії України та суміжних земель.

III. Обмін спеціалістами її галузі археографії для стажування та консультацій під час підготовки спільних видань.

IV. Обмін виданнями проектів КУДТ та АК-2000, бібліографічними покажчиками, каталогами та іншими україністичними публікаціями.

Спільні публікації в рамках вказаних проектів, можуть бути як багатотиражними гонорарними виданнями з гарантованими прибутками, так і малотиражними безгонорарними виданнями за рахунок дотацій /пожертвуваль/.

Спільні публікації передбачається здійснювати:

1. На базі видавництва "Наукова думна".

2. На базі Українського наукового Інституту Гарвардського університету.

3. На базі видавництва "Наукова думна" і Українського наукового інституту /спільно/.

4. На мікрофішках.

Титульні сторінки спільних видань позначаються трьома обов'язковими грифами: Археографічної комісії Міжнародної Асоціації україністів, Археографічної комісії АН УРСР та Археографічної комісії Українського наукового інституту Гарвардського університету, а також видавничими марками /емблемами/ партнерів. При необхідності видання можуть позначатися грифами інших установ і організацій, причетних до видання.

Серії по виданнях проекту АК-2000 позначаються згідно з цим проектом.

На титульних сторінках відзначаються Можливі спонсори з обох сторін, які братимуть участь у фінансуванні конкретних видань.

Вступні частини спільних видань готуються двома мовами /за винятком видань проекту КУДТ/ - українською і англійською, резюме - чотирма: українською, російською, англійською та французькою.

Спільні редакційні колегії та остаточний склад упорядників спільних видань визначаються в кожному конкретному випадку в ході підготовки видання.

Усі спільні видання апробуються до друку в Археографічній комісії АН УРСР та Археографічній комісії Українського наукового інституту Гарвардського університету. При необхідності до рецензування можуть залучатися фахівці інших наукових центрів.

Сторони зобов'язуються здійснювати постійний обмін науковою інформацією(це стосується також поточного і перспективного анонсування у пресі, періодичних та спеціальних виданнях публікацій партнерів, у тому числі і спільних видань), готувати та поширювати рекламні проспекти та спільні та особні публікації, що полегшуватиме остаточне визначеній тиражів.

Орієнтовний перелік спільних видань дивись у додатку.

З радянської сторони у реалізації спільних проектів братимуть участь академічні установи /Інститут історії АН УРСР базова організація Археографічної комісії АН УРСР, Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка АН УРСР, Інститут суспільних наук АН УРСР, Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні АН УРСР, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського АН УРСР, Інститут філософії АН УРСР, Інститут археології АН УРСР, Центральна наукова бібліотека ім. В.І.Вернадського АН УРСР, Львівська наукова бібліотека ім. В.Стефаніка АН УРСР тощо/, Головне архівне управління при Раді Міністрів УРСР, провідні вузи республіки /Київський державний університет, Дніпропетровський державний університет, Львівський державний університет та ін./, з американської - Український науковий Інститут Гарвардського університету, Гарвардське університетське видавництво, Канадський Інститут українських студій та ін.

Вказані установи з радянської сторони па період підготовки угоди уповноважують Археографічну комісію АН УРСР вести переговори з американською та міжнародною сторонами і діяти при цьому від їхнього імені.

Сторони зобов'язуються протягом шести місяців від дня підписання декларації відпрацювати механізм співробітництва, з'ясувати комплекс юридичних і фінансових питань, виробити відповідні засади, на яких базуватиметься угода про співробітництво в галузі археографії, а також представити одна одній проекти угоди.

При цьому з'ясовуються:

- юридичні особи, правомочні укласти міжнародну угоду і підтримувати контакти на правах офіційних партнерів з усіма повноваженнями лір, співвиконавців з ножної сторони;
- конкретні позиції з переліку видань, які для ножної сторони бажано було б видавати у той чи інший спосіб на базі: 1. Видавни-

цтва "Наукова думка"; 2. Українського наукового Інституту Гарвардського університету; 3. Видавництва "Наукова думка" і Українського наукового інституту /спільно/; 4. На мікрофішах;

- авторські колективи і склад редакційних колегій з кожної сторони на кожну позицію, обсяги і терміни підготовки видань;
- юридичні сторони, яким належатиме авторське право на спільні видання;
- порядок встановлення тиражів спільних видань;
- порядок нарахування гонорарів за підготовку багатотиражних видань і покриття видатків на підготовку збиткових малотиражних видань;
- порядок і умови відрахування партнерові валюти за реалізацію спільних видань;
- порядок встановлення і координації цін на спільні видання для реалізації на території СРСР та США; на території інших країн; відкриття спеціальних банкових рахунків в СРСР та США, на які нараховуватимуться кошти за реалізацію видань на території відповідно США та СРСР, та реалізації цих коштів цільовим призначенням на: а/ утримання радянських спеціалістів в США та американських - в СРСР; б/ розширення видавничої діяльності в рамках спільних проектів;
- умови взаємного безвалютного книгообміну /в першу чергу - видань за проектами КУДТ та АК-2000/, в тому числі умови передачі частини тиражів спільних видань партнерів;
- умови безвалютного обміну спеціалістами для проведення стажування та наукових консультацій в ході підготовки спільних видань;
- умови, на яких можлива передача /продаж/ паперу видавництва "Наукова думка" для підготовки видань вказаних проектів та плівки для виготовлення мікрофільмів /мікрофіш/ архівних документів;
- способи і умови транспортування частини тиражів спільних видань на територію СРСР та США; умови оплати митних задатків;
- установи, які мають право складування й наступної реалізації спільних видань, видрукованих партнером;
- можливості для встановлення прямого книгообміну між сторонами і організації прямих попередніх замовлень у видавництвах, які готують видання;

- можливості передачі американською стороною Археографічній комісії АН УРСР в обмін на частину тиражів видань вказаних проектів комп'ютерної системи в рамках розвитку радянсько-американської кооперації в галузі археографічної роботи з метою запровадження електронно-обчислювальної техніки і створення "банків даних" джерельної інформації, забезпечення оперативного введення до наукового обігу нових масивів історичних джерел; - основні комплекси джерел з історії України /фамільні і особові архіви, фонди установ і закладів/, які зберігаються на території СРСР та США і становлять першочерговий інтерес для партнерів, і які можуть бути змікрофільмовані і передані договірній стороні;

- умови мікрофільмування і передачі вказаних матеріалів партнерові;

- юридичні норми, якими регулюватиметься виконання угоди обома сторонами;

- форми обміну оперативною інформацією між партнерами;

- перспективи укладання тристоронніх і багатосторонніх угод, зокрема між інститутами історії СРСР АН СРСР та двома договірними сторонами про підготовку спільних джерельних видань, таких як "Звіт посольства В.Бутурліна" та ін,

Радянська сторона протягом вказаного шестимісячного терміну представляє проспекти і анотації на видання, пропонувані для спільної публікації, згідно з переліком.

Американська сторона з'ясовує питання про можливість заснування Асоціації допомоги архівам і бібліотекам України, а також сприяє розшукам і поверненню на Батьківщину /у вигляді мікрокопій/ архівів українських культурних і наукових діячів, які опинилися в еміграції.

Голова Археографічної комісії Міжнародної Асоціації україністів,	Голова Археографічної комісії АН УРСР член-кореспондент АН УРСР П.П.Сохань.
Голова Археографічної комісії Українського наукового Інституту Гарвардського університету проф. О.Пріцак	

Київ

12 липня 1989 р.

Орієнтовний перелік

першочергових спільних видань джерел в історії України та найважливішої спадщини а української історіографії та культури

1. Реєстр Війська Запорозького 16-19 р. У двох томах.
2. Присяжні списки Білоцерківського та Ніжинського полків 1664 р. У двох томах.
3. Архів Коша Війська Запорозького /Корпус документів фонду 239 Центрального державного Історичного архіву УРСР у м. Києві/.
4. Картографічна спадщина Гійома Левассера де Боплана: Корпус факсимільних відбитків карт.
5. Філіграні документів України ХУІІІ - поч. ХХ ст.: Альбом.
6. Нотолінійні ірмелюї – пам'ятки музичної культури України ХУІ -ХУІІІ ст.: Каталог рукописів.
7. Грамоти Галицько-Волинського князівства ХІІІ - першої половини ХУІ от.: Корпус документів.
6. Наукове товариство Імені Шевченка у Львові: Ретроспективний каталог документальної спадщини.
9. Написи караїмських кладовищ Криму, зібрані Фірковичем.
10. Документи вірменської громади Кам'янця-Подільського кінця ХУІ - початку ХУІІІ ст.
11. Турецькі хроніки про Україну кінця ХУ - початку ХУІІІ ст. У двох томах.
12. М.С.Грушевський. Історія України-Руси. Фототипічне видання у 10-томах /14 книгах/.
13. Листування М.С.Грушевського. 1865-1334: Корпус епістолярної спадщини з архівів СРСР та зарубіжних країн.
14. М.П.Драгоманов. Твори та епістолярна спадщини. У 20 томах.
15. Листи до Івана Франка, У 4 томах.
16. Волинська метрика: Корпус регестів документів 1539-1673 рр.
17. Джерельна спадщина України: Путівник по рукописних збірках УГСР /варіант: Бібліографічний довідний по рукописних збірках УРСР/.
18. Пам'ятки давньоукраїнської музичної педагогіки та музикознавства ХУІІ - початку ХІХ ст.: факсимільне видання.
19. Українська історична бібліографія: Серія покажчиків літератури, виданої на Україні і в діаспорі.

20, Показчики змісту україністичних періодичних видань XIX-XX ст.: Серійне видання.

21, Довідники по фондах відділу рукописів ЦНБ АН УРСР: Серія описів фондів П.О.Куліша, О.І.Левицького, В.Л.Модзалевського, А.Ю.Кримського, М.П.Драгоманова, М.О.Максимовича, М.К.Зерова та ін.

22, Архів Львівського ставропігійного братства ХУІ-ХУІІ ст.

23, Епістолярна спадщина українських культурних діячів XIX - початку XX ст.: Серія збірників.

* * *

1. Нудьга Г.А. Світова слава і велич української пісні.
2. Дослідження української мови української діаспори.

Програма КУДТ *

1. Княже літописання: "Повість временних літ", "Київський літопис", "Галицько-Волинський літопис".
2. Оригінальні твори княжої доби, ч. 3 /твори Нестора, княжі "Життя", "Подорож до Св.землі " Данила Паломника, "Печерський патерик" та ін./.
3. "Палінодія" Захарія Копистенського.
4. Літописи першої половини ХУП ст. /"Густинський літопис", Хроніка Л.Боболинського) та ін./.
5. Феодосій Софонович "Три хроніки"
6. "Синопис".
7. Твори Лазаря Барановича.
8. Літопис Григорія Граб'янки.
9. "Опис подорожей" Василя Барського.
10. "Вірші" /ХУІ-ХУІІІ ст./.
11. Драматична література.
12. Полемічні твори у двох томах. Т.І Публіцистика діячів Острозької академії. Т.2: "Лист половця Смери", "О велебной достойности", "Книга о вірі", "Пересторога", "Ереси отступников", полемічні коментарі "волинського вільнодумця".
13. Чернеча література ХУП ст.
14. Георгій Кониський. "Загальна філософія". У двох томах.
15. Степан Яворськийю Твори у 5 томах.
16. Антологія курсів "Етики" професорів Києво-Могилянської академії першої половини ХУІІІ ст.
17. Господарські та лікарські порадики України ХУІ-ХУІІІ ст.
18. Крехівський апостол.
- І'. Пересопницьке євангеліє.
20. Учительне євангеліє Каліста.

---

* Радянська сторона готує переклади українською мовою, бере участь у написанні передмов, коментарів, передає мікрокопії